

національної валюти — 14 %;

- інвестиційні проекти – лише 2 %.

Тому стратегічна мета боргової політики має спрямовуватись на досягнення оптимальної структури та найвищого ефекту від використання позикових коштів. Оскільки, боргова політика є складовою економічної політики держави, тому треба чітко знати на що беруться кошти, яким і коли буде результат. Ефективне управління державним боргом з метою максимізації суспільного добробуту має базуватись на таких принципах:

- зводиться до мінімізації витрат на його обслуговування;
- забезпечувати оптимізацію його рівня та структури, щоб сприяти економічному зростанню, шляхом пошуку ефективних умов запозичення коштів з погляду мінімізації вартості боргу;
- сприяти зменшенню впливу фінансування державного боргу на стан фінансового ринку та забезпечувати стабільність валютного курсу;
- попереджувати неефективне та нецільове використання запозичених коштів;
- забезпечувати своєчасну та повну сплату суми основного боргу та нарахованих відсотків;
- визначати оптимальне співвідношення між внутрішніми та зовнішніми запозиченнями.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Соціальним висновком щодо використання системи перерозподілу доходів через інструменти державного боргу є те, що деякі проблеми сучасного покоління можливо вирішаться, але за борговий тягар і його наслідки відповідатимуть нащадки. Таким чином, державний борг, його розміри, методи розміщення і погашення прямо чи опосередковано впливають на усі сфери соціально-економічного розвитку держави, тому, при залученні державного боргу потрібно оцінювати його позитивні і негативні наслідки, здійснювати ефективно управління державним боргом, що передбачає зниження боргового навантаження. Перспективами подальших розвідок у даному напрямку є оптимізація механізму управління державним боргом, основним критерієм якого буде добробут населення.

Література

1. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів. — Л.: Каменяр, 2000. — 303 с.
2. Данілов О. Д. Фінанси у запитаннях і відповідях. — К.: “Видавничий дім “Компютерпрес”, 2006. — 444 с.
3. Смит А. Исследования о природе и причине богатства народов: Пер. с англ. — М.: Соцгиз, 1962. — 259 с.
4. Кучер Г. В. Управління державним боргом: Підручник. — К.: КНТЕУ, 2002. — 342 с.
5. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С., Ковалевський В. В. Міжнародні фінанси: Навч. посібник. Видання 3, перероб. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 640 с.
6. Список стран по внешнему долгу. — Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>. — Заголовок с екрана.

УДК 338.51

ФОРМУВАННЯ І ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ТУРИЗМУ.

Заруцька О.І. кандидат економічних наук

Постановка проблеми. Вдосконалення економічних відносин при наданні туристичних послуг базується на розвитку підприємництва і ефективної конкуренції, які є потужним важелем зниження витрат і підвищення якості обслуговування; створення оптимального середовища для високоякісного та ефективного функціонування процесів туристичного та транспортного обслуговування туристів у реальному середовищі; реалізації державних і регіональних комплексних цільових програм розвитку матеріально-технічної бази туризму і організаційно-технічних та економічних заходів правового регулювання туристичними фірмами різних форм власності; активізації ролі маркетингових структур, систем ліцензування і сертифікації; забезпечення безпеки перевезень туристів і охорони довкілля; захисту прав і інтересів туристів.

Дослідження процесів надання туристичних і супутніх послуг показали, що ще недостатньо вирішуються питання координації різних організацій і установ; відсутні ефективні засоби інформаційного забезпечення туристичного обслуговування громадян і т.і..

Ці та інші завдання науково-методичного супроводження процесів туристичного обслуговування громадян вимагають системного вирішення на різних рівнях ієрархії (державному, регіональному, виробничому).

Державно-правовому регулюванню туристичної діяльності підлягають: формування і постійне вдосконалення інфраструктури туризму; формування ринку туристичних послуг; міжнародна діяльність туристичних організацій; трудові відносини в туристичній діяльності; відносини туристичних організацій з транспортними та іншими підприємствами, організаціями і установами.

Логістичне управління процесами перевезень туристів передбачає: формування оптимальної системи організаційного управління; вдосконалення взаємодії різних видів транспорту і розмежування прав між державними органами управління та суб'єктами господарської діяльності; мотивація і стимулювання високої якості і ефективності транспортного обслуговування туристів.

В галузі міжнародного туризму передбачається поетапна інтеграція української туристичної системи у європейську і світову, забезпечуючи розширення та поглиблення співробітництва з міжнародними туристичними організаціями; реалізацію міжнародних угод в області туризму; створення ефективної державної системи контролю за діяльністю туристичних організацій і підприємств; здійснення необхідних заходів для захисту та підтримання діяльності українських туристичних фірм і підприємств на зовнішньому ринку при введенні в дію міжнародними організаціями більш жорстких вимог до туристичної діяльності; гармонізацію нормативно-правового забезпечення розвитку туризму в Україні з відповідними міжнародними правовими нормами.

Чимало "проколів" в інформаційно-рекламному забезпеченні туристичного бізнесу. В Україні поки не створено по-справжньому ефективне інформаційне поле, що сприяє пропаганді визначних пам'яток країни, її унікальних природних і історико-культурних цінностей. Хоча просування тут є: для цих цілей створена "Українська туристична інформаційна система", що працює в Інтернеті. Її головна мета – рекламувати країну, підвищувати її імідж, а також сприяти інформаційним шляхом "завантаженню" готелів, транспортних засобів і т.і.

Проводиться робота, щоб усі регіони країни синхронно працювали на в'їзний внутрішній прибутковий туризм, залучаються до цієї справи професіонали.

Треба усвідомити, що «людина з рюкзаком» залишився в минулому. На зміну йому прийшла інша людина, що віддає перевагу змістовому і комфортному відпочинку. При належній державній підтримці туризм в Україні має всі шанси розвиватися набагато більш високими темпами, ніж в інших країнах з менш привабливими природними умовами й історико-культурними визначними пам'ятками.

Посилення економічної кризи, зростання рівня безробіття, несвоєчасна виплата заробітної плати і інші негативні явища соціально-економічного характеру, привели до того, що кількість відпочиваючих впала, що є небажаною тенденцією державотворення України на сучасному етапі.

Зниження кількості відпочиваючих, крім негативного впливу на стан їх здоров'я та самопочуття, обумовило скорочення робочих місць у сфері побутового, медичного і транспортного обслуговування, зростання рівня безробіття, інші негативні явища.

Транспортна інфраструктура є однією з основних складових частин функціонування туристичної сфери. Взаємодія транспортної та туристичної галузей допоможе кожній з них у короткі терміни вирішити більшість питань, пов'язаних з розбудовою туристичної інфраструктури за напрямками національної мережі транспортних коридорів із залученням вітчизняних та іноземних інвестицій.

Подальший розвиток конкурентоспроможного транспортного обслуговування туристичної галузі є надзвичайно важливим для досягнення наміченого збільшення обсягів надання туристичних послуг.

Ефективність транспортного обслуговування туристів та відпочиваючих у значній мірі залежить від системного врахування факторів, які обумовлюють якість використання послуг, їх вартість та доступність до пересічного громадянина України. Структурна схема взаємозв'язку якості та ефективності розвитку туризму та транспортного обслуговування з технічними, технологічними, організаційними та соціально-економічними факторами представлена на рис 1.

Курортні та рекреаційні території в Україні складають близько 9,1 млн. га (15 % території). До прийняття Закону України "Про курорти" на території України постановами Ради Міністрів СРСР, Ради Міністрів УРСР було затверджено межі округів та зон санітарної охорони 27 курортів та положення про 33 курорти. На даний час за формальними ознаками до курортів можна віднести лише 27 територій, при цьому, з юридичної точки зору жоден з курортів повністю не відповідає вимогам

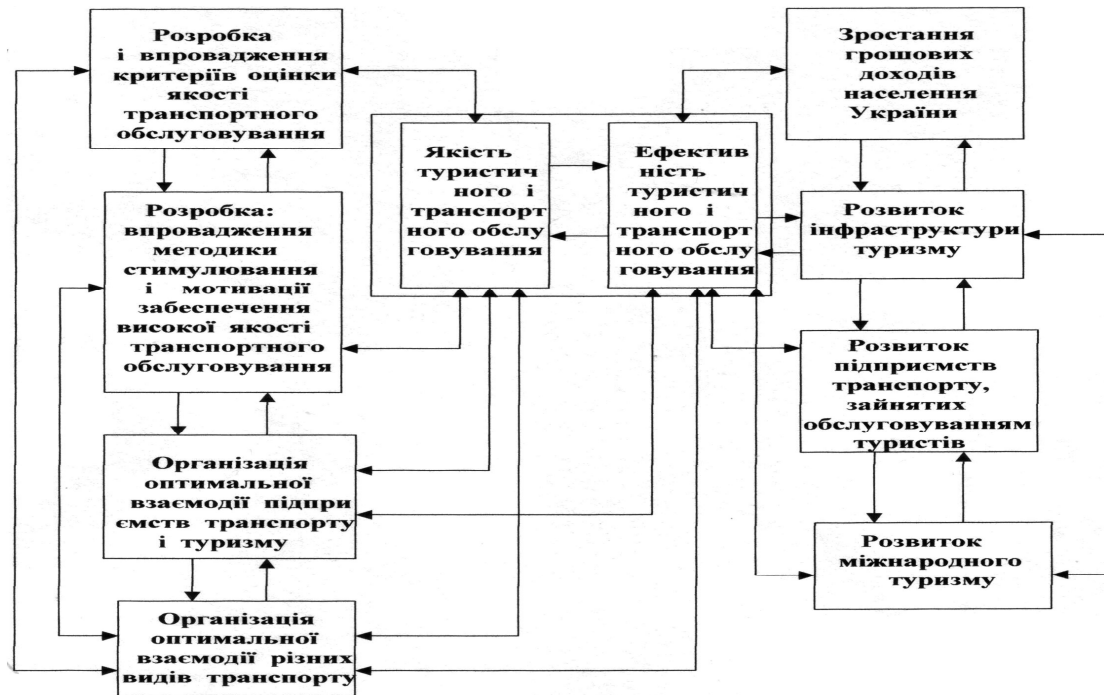

Рис. 1. Структурна схема взаємозв'язку якості та ефективності розвитку туризму та транспортного обслуговування з основними впливовими факторами

Транспортна та комунальна інфраструктура більшості туристично-рекреаційних територій характеризується: низьким рівнем розвитку єдиної транспортної мережі та просторової (дорожньої) єдності, придорожного сервісу та інформаційного облаштування, незадовільним станом дорожнього покриття та безпеки дорожнього руху, що погіршує доступність туристичних ресурсів, знижує мобільність населення та якість національного туристичного продукту. Автомобільні дороги загальнодержавного значення першої категорії (з чотирма і більше смугами руху та шириною проїзної частини понад 15 метрів) мають протяжність 2254 кілометри, або всього лиш близько 1,4 % загальної протяжності мережі автомобільних доріг України з твердим покриттям. У сільській місцевості майже 30 % доріг внутрішньогосподарського підпорядкування не мають твердого покриття і в період несприятливих погодних умов стають непридатними для експлуатації. Для досягнення забезпеченості України автомобільними дорогами рівня європейських необхідно побудувати і модернізувати майже 200 тис. кілометрів, у тому числі 60 % у сільській місцевості. Для налагодження міждержавних зв'язків необхідне будівництво автомагістралей міжнародного рівня.

Можливі два варіанти розвитку сфери туризму та діяльності курортів.

Перший варіант: розвиток туризму здійснюється стихійно, на принципах саморегуляції.

Недоліками такого розвитку є значні витрати бюджетів усіх рівнів, пов'язані з необхідністю ліквідації наслідків нераціонального використання туристичних ресурсів, порушення екологічної рівноваги; поглиблення негативного впливу туристичної діяльності на навколишнє середовище, занепад більшості об'єктів культурної спадщини та втрата найцінніших природних ресурсів; уповільнення темпів розвитку туризму і діяльності курортів, поглиблення процесів "тінізації" та регіональних соціально-економічних диспаратів, зменшення частки очікуваних доходів у державному та місцевих бюджетах; створення негативного туристичного іміджу країни на міжнародному туристичному ринку, зменшення в'їзного туристичного потоку; подальше зниження рівня якості послуг для туристів та безпеки в туризмі, погіршення якості життя населення, зневіра громадян у спроможність держави забезпечити дотримання у сфері туризму інтересів соціально незахищених верств населення, зниження рівня довіри до держави та зростання демократичного дефіциту.

Другий варіант: забезпечення сталого розвитку туризму через активізацію та впровадження ефективних механізмів державного регулювання.

Перевагами подолання негативних тенденцій у сфері туризму та діяльності курортів є:

- покращення якості життя населення, забезпечення доступності туристичних ресурсів для всіх верств населення;
- збереження унікальних природних та історико-культурних ресурсів;
- посилення позитивного туристичного іміджу країни на міжнародному туристичному ринку, збільшення в'їзного туристичного потоку;
- прискорення темпів розвитку, збільшення частки очікуваних доходів від сфери туризму та діяльності курортів у бюджетах усіх рівнів.

У зв'язку з практичним вичерпанням можливостей саморегуляції сфери туризму в подальшому неможливо забезпечити його сталий розвиток без заподіяння шкоди природним, культурним національним ресурсам та виконанням соціальних функцій, держава повинна передбачити заходи, спрямовані на стримування стихійного розвитку туризму.

Ефективне використання наявного ресурсного потенціалу забезпечується через запровадження комплексного управління туристичними ресурсами, туристичне районування, встановлення системи пріоритетів, як за видами туризму, так і територіальних, максимального рівня розвитку туризму в межах визначених територій через аналіз їх несучої ємності, гранично припустимих навантажень на об'єкти туристичних відвідувань та оцінки впливу туристичної діяльності на навколишнє середовище.

Висновки. В статті показано, що стратегічне планування у сфері туризму здійснюється на основі стратегії соціально-економічного розвитку країни, що забезпечує його цільову спрямованість на покращення якості життя населення, як основний показник оцінки сталого розвитку.

Література

1. Ковалевский Г.В., Абрамов В.В. Проблемы развития туризма в Украине: интегрированный подход // Туристично-краєзнавчі дослідження. - 1999. - Вип.2.
2. Устименко Л.М., Афанасьев І.Ю.. Історія туризму-Навчальний посібник.-К:Альтерпрес, 2005.-320с.

УДК 330.322.012

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПРОЕКТІВ

Заплітна Т.В., кандидат економічних наук

Амеліна Н.К

Тарануха О.М.

Постановка проблеми. Розбудова ефективної та конкурентоспроможної економіки вимагає системного реформування сектору інвестицій, проблеми і суперечності якого сьогодні є ключовими ризиками для швидкого посткризового відновлення економіки України. Під дією об'єктивних економічних наслідків фінансово-економічної кризи, в останні роки стабільно погіршується ефективність інвестиційних механізмів

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питання оцінки інвестиційних ризиків займається ціла низка провідних вітчизняних та зарубіжних науковців. Серед вітчизняних авторів слід виділити роботи Я. Я. Благодир, В.В. Вітлінського, А. П. Вожжов, О.Д. Вовчака, І. М. Дугін, В. В. Галасюк В. А. Кажан, І.П. Мойсеєнко, С.К. Ревенчук, Н.Й. Ревенчук, А.А. Пересади, В.Г. Федоренка, Устенко О.Л. та ін.

Іноземні автори також не залишають проблему вивчення інвестиційних ризиків поза увагою. Так, даному питанню присвячені праці таких науковців як Ф. Найта, Г. Марковіца, А. Кейна, З. Боді та ін.

Мета роботи. На сучасному етапі розвитку та функціонування інвестицій важливу роль відіграє побудова власних систем оцінки ризику, що є невід'ємною складовою процесу управління підприємством. При впровадженні на підприємствах системи управління ризиками особлива увага зосереджується на можливості кількісного вимірювання тих видів ризику, які визнає дана установа.

Виклад основного матеріалу. Період посткризового відновлення економіки, до якого поступово переходить Україна, формує специфічні вимоги, які спонукають до змін у механізмах функціонування та устрої практично усіх складових національної економічної системи. В даному контексті, проактивна інвестиційна політика повинна: